

Δημόσια Δήλωση Ομάδας Εφήβων Συμβούλων Συνηγόρου του Παιδιού 2011-2012

Ρόδος, 17 Νοέμβρη 2012

Ύστερα από δύο χρόνια συνεργασίας μας με τον Συνήγορο του Παιδιού, εμείς, 20 αγόρια και κορίτσια από όλη την Ελλάδα, που συμμετείχαμε στην Ομάδα Εφήβων Συμβούλων, νοιώθουμε ότι είναι πολύ σημαντικό να απευθύνουμε ένα μήνυμα σε όλα τα παιδιά αλλά και στους ενήλικους της κοινωνίας μας, τόσο σε αυτούς που έχουν τις άμεσες ευθύνες στη ζωή μας, όσο και αυτούς που παίρνουν αποφάσεις για τα μέτρα της Πολιτείας σχετικά με τα παιδιά. Σήμερα, στην τελευταία μας συνάντηση, στη Ρόδο, αποφασίζουμε μέσα από αυτό το κείμενο να μοιραστούμε τις ιδέες, τα οφέλη και τις ελπίδες που αποκομίσαμε από αυτή την εμπειρία μας.

Θέλουμε κατ' αρχή να τονίσουμε τη μεγάλη σημασία που είχε για μας η συμμετοχή σε αυτή την Ομάδα. Μέσα από συζητήσεις, βιωματικές ασκήσεις, επισκέψεις σε φορείς και ιδρύματα, παρουσιάσεις και έρευνα στα σχολεία μας, παρακολούθηση παραστάσεων για εφήβους, ανταλλαγή απόψεων – προτάσεων, ζωντανά και μέσα από το διαδίκτυο, κερδίσαμε αυτογνωσία και βαθύτερη γνώση των δικαιωμάτων μας, καθώς και των τρόπων διεκδίκησής τους. Αυτό, θεωρούμε ότι θα πρέπει να γίνεται με όλα τα παιδιά και τους εφήβους στην κοινωνία μας, στα σχολεία, σε ιδρύματα και σε άλλους οργανισμούς για τα παιδιά, με αρωγό την Πολιτεία. Ο διάλογος, η πολυφωνία και η ομαδικότητα αποτελούν αξίες, που μπορούν να εμπεδωθούν μόνο με βιωματικό τρόπο. Προτρέπουμε τους νέους να ασχοληθούν με τα κοινά, να συμμετέχουν σε ομαδικές δραστηριότητες, συζητήσεις και κοινωνικές παρεμβάσεις. Να αντιδρούν σε ότι τους ενοχλεί, να αγωνίζονται για όσα πιστεύουν.

Ξέρουμε ότι η χώρα μας περνάει δύσκολους καιρούς. Οι δύσκολοι καιροί όμως δεν εμποδίζουν τα μεγάλα πράγματα. Ούτε δικαιολογούν την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των παιδιών. Η οικονομική κρίση δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε κρίση των αξιών και της ηθικής. Δεν θα πρέπει εξαιτίας της κρίσης να προκαλούνται και να γίνονται ανεκτές σοβαρές παραβιάσεις δικαιωμάτων, όπως η βία σε βάρος των παιδιών, ο εκφοβισμός, οι διακρίσεις, οι επιθετικές και ρατσιστικές συμπεριφορές, η εγκατάλειψη των παιδιών, η παιδική εργασία και η εκμετάλλευση. Απέναντι σε αυτές, η λύση δεν είναι να στρίβουμε αλλού το κεφάλι. Τα παιδιά, ιδίως τα παιδιά με ξένη καταγωγή, με αναπηρίες ή με άλλες ιδιαιτερότητες, γίνονται θύματα και αποδέκτες των προβλημάτων, χωρίς όμως να είναι αυτά υπεύθυνα για την κρίση. Στην περίοδο αυτή θα πρέπει να μιλήσουμε περισσότερο για τα δικαιώματα, να ενημερωθούν όλα τα παιδιά και οι νέοι για αυτά και να τους δοθούν ευκαιρίες συμμετοχής, έκφρασης και συνεργασίας. Χρειαζόμαστε περισσότερο την καλή γνώση των δικαιωμάτων και την αλληλεγγύη.

Στην κρίσιμη σημερινή συγκυρία, χρειαζόμαστε επίσης θεσμούς που μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά σε δύσκολες καταστάσεις και να τα υποστηρίξουν, όταν καταπατούνται τα δικαιώματά τους. Χρειαζόμαστε ανθρώπους με διάθεση και δυνατότητα να κάνουν τα παιδιά και τους εφήβους να αισθάνονται ασφαλείς και προστατευμένοι. Σημαντικό όμως είναι η φροντίδα και η ασφάλεια αυτή να ξεκινά από την οικογένεια και το σχολείο. Με γονείς και εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται πραγματικά, σχετίζονται με τα παιδιά, ακούν τη γνώμη τους και ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους. Με ψυχολόγους και άλλους ειδικούς που συνεργάζονται μαζί τους και τους υποστηρίζουν, ιδίως όταν αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα.

Ελπίζουμε οι μεγάλοι να μάθουν να δίνουν μεγαλύτερη σημασία και προσοχή στη γνώμη και στα συναισθήματα των παιδιών. Να γίνουν προσπάθειες για να γεφυρωθεί το χάσμα των γενεών. Γιατί, ιδιαίτερα σε αυτή την περίοδο, τα παιδιά και οι έφηβοι δεν πρέπει να είναι αποκομμένοι από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Ζητάμε και διεκδικούμε ριζικές αλλαγές σε ολόκληρη την κοινωνία. Στους τρόπους με τους οποίους αντιμετωπίζονται τα παιδιά στο σπίτι και στο σχολείο. Αλλαγές στις αντιλήψεις με τις οποίες διαπαιδαγωγούνται και στην οργάνωση της εκπαίδευσης. Να μάθουν από μικρά τα παιδιά να εκφράζονται, να χαίρονται, να επικοινωνούν, να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων, να συνυπάρχουν και να λύνουν τις διαφορές τους χωρίς βία.

Να κτίσουμε μαζί από την αρχή μια κοινωνία συνοχής και αλληλοσεβασμού, όπου τα παιδιά και οι έφηβοι θα έχουμε δυναμικό ρόλο και οι μεγάλοι θα μας σέβονται και θα μας υπολογίζουν.